

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

2020	4. Dünya Göçebe Oyunları: Türkiye
Covid-19 nedeniyle Eylül 2022'de İznik/Bursa'da düzenlenecek. (Not: 2022 Dünya Göçebe Oyunları'nın Azerbaycan'da yapılması planlanmıştı.)	
2021	İslami Dayanışma Oyunları: Konya
ISSF tarafından Ağustos 2022'ye erteledi.	
2021	INTERPOL Genel Kurul topl: Türkiye
2021	EXPO 2021: Hatay
Ana teması: Medeniyetler Bahçesi (Covid-19 nedeniyle yeni açılış tarihi: 01.04.2022)	
2023	EXPO 2023: Kahramanmaraş / Onikişubat
Ana teması: Doğa Dostu Şehir ve Duyarlılık	
2022	Büyük Kadın Kılıç Dünya Kupası: İstanbul
2022	Ampute Futbol Dünya Şamp: Türkiye
2022	TEKNOFEST: Samsun ve Azerbaycan
2023	Avrupa Salon Okçuluk Şamp: Türkiye
2022	FIFA Dünya Kupası: Katar
2022	UEFA Şampiyonlar Ligi Finali: Fransa (Rusya'dan alındı)
2023	UEFA Şampiyonlar Ligi Finali: İstanbul
2022	NATO zirvesi: İspanya
2022	Eurovision: İtalya
2022	Kış Olimpiyatları: Pekin / Çin
2022	Kış Olimpiyatlarında en çok madalya kazanan ülke: Norveç
2026	Kış Olimpiyatları: İtalya (Milano - Cortina d'Ampezzo)
2024	Yaz Olimpiyatları: Paris / Fransa

TÜRKİYE	• 4. Dünya Göçebe Oyunları • 2021 İslami Dayanışma Oyunları: Konya • 2021 INTERPOL Genel Kurul Toplantısı • 2022 Büyük Kadın Kılıç Dünya Kupası • 2022 Ampute Futbol Dünya Şampiyonası • 2023 Avrupa Salon Okçuluk Şampiyonası
----------------	---

2022 AB dönem başkanları: ilk 6 ay: Fransa / sonraki 6 ay: Çekya
2022 G-7 dönem başkanı: Almanya
2022 G-20 dönem başkanı: Endonezya (Labuan Bajo)

2021	CB ve TBMM Mehmet Akif ve İstiklal Marşı Yılı
2021	DSÖ, Fahrettin Koca önerisiyle Uluslararası Sağlık Çalışanları Yılı
2021	İçişleri Bakanlığı → Afet Eğitim Yılı
2022	İçişleri Bakanlığı → Afet Tatbikat Yılı
2022	CB İnsan Kaynakları Ofisi Kamu Personeli Eğitim Atılım Yılı
2021	BM → Uluslararası Meyve ve Sebze Yılı
2022	BM → İYAF 2022 Uluslararası Balıkçılık ve Su Ürünleri Yılı
2022	BM → Uluslararası Sürdürülebilir Dağ Kalkınma Yılı
2022	Çin → Kaplan Yılı
2024	Türkiye-Macaristan Dostluk Yılı / Kültür Yılı

ANMA VE KUTLAMA YILLARI		
2022	TÜRKSOY	Kırgız halk sanatçısı, oyun yazarı Toktobolot Abdumomunov yılı
2021	UNESCO	Hacı Bektaş Veli Yılı Ahi Evran Yılı Yunus Emre Yılı
2022	UNESCO	Süleyman Çelebi Yılı. Eseri: Vesiletü'n-Necat (Mevlit)
2023	UNESCO	Aşık Veysel Yılı
Not: CB → 2021 Yunus Emre ve Türkçe Yılı		

2021	İSESCO İslam Dünyası Kültür Başkenti	Doha Katar Başkenti
2022	İSESCO İslam Dünyası Kültür Başkenti	Rabat Fas'ın Başkenti
2022	Avrupa Yeşil Başkenti	Grenoble Fransa
2022	TÜRKSOY Türk Dünyası Kültür Başkenti	Bursa Türkiye
2023	TÜRKSOY Türk Dünyası Kültür Başkenti	Şuşa Azerbaycan
2022	Avrupa Kültür Başkenti	Novi Sad Sırbistan
2022	AİD Asya Turizm Başkenti	Nevşehir
2022	Avrupa Gençlik Başkenti	Tiran Arnavutluk
2023	Avrupa Gençlik Başkenti	Lubnin Polonya
2022	UNESCO Dünya Kitap Başkenti	Guadalajara Meksika
2023	UNESCO Dünya Kitap Başkenti	Akra Gana Başkenti

Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi kurucusu, Uluslararası Olimpiyat Komitesi'nin Türkiye'deki ilk temsilcisi: **SELİM SIRRI TARCAN**. Uluslararası Olimpiyat Komitesi'nin 1911 Budapeşte birleşiminde Osmanlı Devleti, IOC üyeliğine resmen kabul edildi.

EDA ERDEM, Türkiye milli olimpiyat komitesi (TMOK) sporcu komisyonu başkanı seçildi (2022).

Türkiye'den ilk: Konya 2023 Dünya Spor Başkenti ilan edildi. Avrupa Spor Başkentleri ve Şehirleri Federasyonu'nun programında, **Konya'nın 2023 Dünya Spor Başkenti** olduğu açıklandı.

Artistik Buz Pateni milli takımının en küçük sporcusu **MASAL ORAN**, Avrupa'da kazandığı birincilikler ile Golden Book'a (Altın Kitap) kendi kategorisinde adını yazdıran ilk Türk kız sporcu unvanını kazandı.

İzmirli 9 yaşındaki Masal Oran, Artistik Buz Pateni alanında Avrupa'da elde ettiği derecelere Altın Kitap'ta yer alan ilk Türk kız sporcu unvanını kazandı.

HIRVATİSTAN'ın Porec kentinde 11-23 Mart 2022 tarihlerinde düzenlenen EUBC **U22 AVRUPA BOKS ŞAMPİYONASI**'nda milli takımımız kadınlar ve erkeklerde birinci oldu.

Kadınlarda:
48 kiloda **ERİVAN BARUT**
52 kiloda **HATİCE AKBAŞ** Avrupa Şampiyonu oldu.

Erkeklerde:
54 kiloda **SAMET GÜMÜŞ**
63.5 kiloda **KEREM ÖZMEN** Avrupa Şampiyonu oldu.

48 Kiloda U22 Türkiye Boks Şampiyonu Erivan Barut oldu.

22 yaş altı boksörler Erivan Barut ve Hatice Akbaş Avrupa Şampiyonu.

Milli boksör Kerem Özmen, Hırvatistan'ın Porec kentinde düzenlenen 22 Yaş Altı Avrupa Şampiyonası'nda altın madalya kazandı.

MACARİSTAN'ın başkenti Budapeşte'de 28 Mart-3 Nisan 2022 tarihlerinde **AVRUPA GÜREŞ ŞAMPİYONASI** düzenlendi.

Kadınlarda:

76 kiloda **YASEMİN ADAR YİĞİT**

50 kiloda **EVİN DEMİRHAN YAVUZ**

Kadınlarda takım halinde Avrupa Şampiyonu olduk.

Erkeklerde:

92 kiloda **FEYZULLAH AKTÜRK**

Türkiye'nin Avrupa Şampiyonalarındaki 100.Altın Madalyasını kazanan Feyzullah Aktürk oldu.

125 kiloda **TAHA AKGÜL**

Milli güreşçi Taha Akgül 9.kez Avrupa Şampiyonu oldu.

Grekoromen Stil:

130 kiloda **RIZA KAYAALP**

Rıza Kayaalp 11.Avrupa Şampiyonluğuna ulaştı.

60 kiloda **KEREM KAMAL**

67 kiloda **MURAT FIRAT**

Yasemin Adar Yiğit, 5. kez Avrupa şampiyonu

Macaristan'da düzenlenen Avrupa Güreş Şampiyonası'nda kadınlar 76 kiloda Yasemin Adar Yiğit, 50 kiloda ise Evin Demirhan Yavuz, altın madalyanın sahibi oldu.

“ 100. ALTIN MADALYA FEYZULLAH'TAN ”

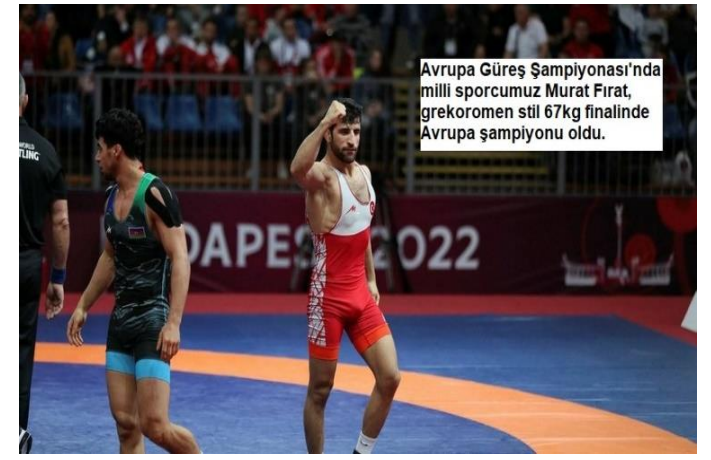
Milli güreşçi Taha Akgül, serbest stil 125 kiloda altın madalyanın sahibi oldu. Taha Akgül, kariyerindeki 9. Avrupa şampiyonluğunu elde etti. Öte yandan Akgül, serbest stilde en fazla Avrupa şampiyonluğuna ulaşan güreşçi unvanını elinde bulunduruyor.

Gururumuzsun Rıza 11. KEZ AVRUPA ŞAMPİYONU

Macaristan'da düzenlenen Avrupa Güreş Şampiyonası'nda grekoromen stil 60 kiloda mücadele eden Kerem Kamal, altın madalya kazandı.

Avrupa Güreş Şampiyonası'nda milli sporcumuz Murat Fırat, grekoromen stil 67kg finalinde Avrupa şampiyonu oldu.

BULGARİSTAN'ın Plovdiv kentinde 7-13 Mart 2022 tarihlerinde düzenlenen **U23 AVRUPA GÜREŞ ŞAMPİYONASI**'nda Türkiye toplam 20 madalya kazandı. Altın madalya:

Kadınlarda:

57 kiloda **ELVİRA KAMALOĞLU**

Erkeklerde:

61 kiloda **EMRAH ORMANOĞLU**

92 kiloda **FEYZULLAH AKTÜRK**

VAKIFBANK, Uluslararası Voleybol Federasyonu (FIVB) Kadınlar Dünya Kulüpler Şampiyonası'nda dünya şampiyonu oldu.

21. AXA Sigorta Voleybol Kadınlar Türkiye kupası finalinde, **Vakıfbank**, Fenerbahçe Opet'i mağlup ederek kupayı sekizinci kez müzesine götürdü.

ECZACIBAŞI DYNAVİT, CEV Kupası finali ikinci maçında MTV Stuttgart takımını yenerek şampiyonluğa ulaştı.

TOPRAK RAZGATLIOĞLU, Endonezya'daki 2021 Dünya Superbike (WSBK) Şampiyonası'nda şampiyon olan ilk Türk motosikletçi oldu.

Milli bilardocu **EYLÜL KİBAROĞLU**, Slovenya'da düzenlenen Avrupa Pool Bilardo Şampiyonası 10 top müsabakalarında şampiyonluğa ulaştı. Eylül Kibaroglu bu başarısı ile 2021 yılında sahip olduğu unvanını korumayı başardı.

Milli bilardocu **SEMİH SAYGINER**, Mısır'ın Şarm El-Şeyh şehrinde düzenlenen 3 Bant Dünya Kupası'nda rakibini yenerek 7. kez dünya şampiyonu oldu. Saygıner, en yaşlı 3 bant dünya kupası şampiyonu olarak tarihe geçti.

2020 Yaz Olimpiyatları (Tokyo), Covid 19 nedeniyle ertelendi, 2021 yılında gerçekleşti. Türkiye bu olimpiyatlarda 6 branşta toplam 13 madalya kazandı.

Okçulukta 22 yaşındaki sporcumuz Mete Gazoz, Olimpiyat tarihimizdeki ilk okçuluk madalyasını şampiyon olarak kazandı.

Kadınlarda ilk kez katıldığımız boksta Buse Naz Çakıroğlu gümüş madalya elde ederek kadınlar bokstaki ilk Olimpiyat madalyamızı kazanırken Busenaz Sürmeneli ise kazandığı altın madalya ile Olimpiyat tarihimizin ilk şampiyon boksörü oldu.

Cimnastikte sporcularımız ilk kez genel tasnif ve alet finallerinde ülkemizi temsil ederken, Ferhat Arıcan paralel aletinde kazandığı bronz madalya ile Olimpiyat tarihimizdeki ilk cimnastik madalyamızı elde etti.

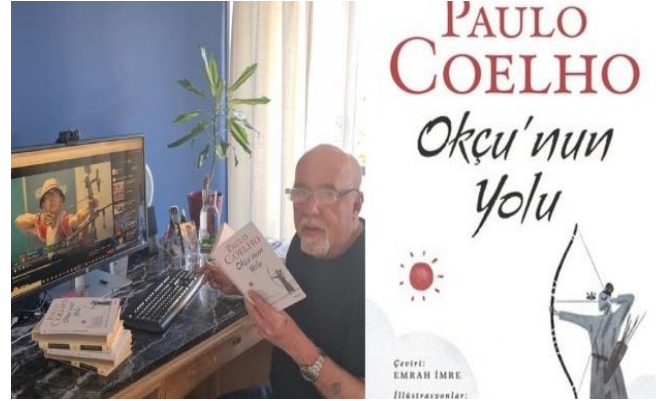
Güreşte Rio 2016 Olimpiyat Şampiyonumuz Taha Akgül Oyunları serbest stil 125 kiloda bronz madalya ile tamamladı. Londra 2012'de bronz, Rio 2016'da gümüş madalya kazanan grekoromen 130 kg güreşçimiz Rıza Kayaalp, Tokyo 2020'de de bronz madalya kazanmayı başardı. Yasemin Adar ise kadınlar güreşteki ilk Olimpiyat madalyamızı bronz madalyanın sahibi olarak kazandı.

2024 Yaz Olimpiyatları Paris'te yapılacak.

2020 Tokyo Olimpiyat Oyunları'nda klasik yay bireysel branşında mücadele eden **METE GAZOZ** altın madalya kazandı. Okçulukta Türkiye tarihinde ilk olimpiyat madalyayı kazandırmış oldu.

Simyacı başta olmak üzere 80'in üzerinde dilde yayımlanan kitapları 300 milyonun üstünde satan Brezilyalı yazar Paulo Coelho, son kitabı Okçunun Yolu'nu olimpiyat şampiyonu milli okçu Mete Gazoz'a adadı.

2020 Tokyo Olimpiyat Oyunları'nda **BUSE NAZ ÇAKIROĞLU** gümüş madalya alarak **boksta** madalya kazanan ilk Türk kadın sporcu unvanını aldı. Buse Naz Çakıroğlu'ndan sonra ringe çıkan **BUSENAZ SÜRMENELİ** ise Türkiye'ye **boksta** ilk altın madalyayı getiren isim olarak tarihi bir başarıya imza attı. Türk boksu olimpiyat tarihinde ilk altın madalyasını tokyo 2020'de elde etti.

Milli cimnastikçi **FERHAT ARICAN**, Tokyo 2020'de tarih yazdı. Paralel barda bronz madalya kazanan Ferhat Arıcan, Türkiye'ye **cimnastik** tarihindeki ilk olimpiyat madalyasını getirdi.

Milli sporcu **FERHAT ARICAN**, Avrupa Cimnastik Birliği (European Gymnastics) tarafından düzenlenen oylamada **2021 yılının En İyi Erkek Cimnastikçisi** seçildi.

Bahçeşehir Koleji, FIBA Avrupa Kupası'nda şampiyon oldu.

SILA KARAKUŞ ve **SENA ELÇİN KARAKAŞ**, Bakü'deki Trampolin Cimnastik Dünya Kupası kadınlar senkronize finallerinde altın madalyaya ulaşarak Türk cimnastiğinde Dünya Kupası'nda ilk madalyayı kazanmış oldular.

Milli sporcu **İBRAHİM ÇOLAK**, Cottbus Artistik Cimnastik Dünya Kupası'nda halka aletinde altın madalya kazandı.

EMİR ERİŞİK, Çekya'da düzenlenen Uluslararası Aerobik Cimnastik Turnuvası'nda bireysel erkekler kategorisinde altın madalya kazandı.

Milli sporcu **TALHA AHMET ERDEM**, Down Sendromlular Dünya Judo Şampiyonası'nda altın madalya kazandı.

YİĞİTHAN KILIÇ, Bosna Hersek'te düzenlenen Avrupa Gençler Tekvando Şampiyonası'nda erkekler 73 kiloda altın madalya kazandı.

Milli sporcu **FATMA DAMLA ALTIN**, Dubai'de düzenlenen Uluslararası Para Atletizm Grand Prix'de altın madalya kazandı.

İstanbul'da düzenlenen 9.Dünya Para Taekwondo Şampiyonası'nda **MERYEM BETÜL ÇAVDAR** ve **SEÇİL ER** altın madalya kazandılar.

YASİN SÜZEN, Polonya'da düzenlenen 4.Dünya İşitme Engelliler Atletizm Şampiyonası'nda 400 m kategorisinde 47.66'lık derecesiyle şampiyon oldu.

Milli sporcu **KAYHAN ÖZER**, Fransa'da yapılan Vittel Uluslararası Salon Atletizm Yarışması'nda 60 metrede birinci oldu.

Milli yüzücü **VİKTORIA ZEYNEP GÜNEŞ**, Avrupa Kısa Kulvar Yüzme Şampiyonası'nda 400 metre bireysel karışık kategorisinde altın madalya kazanarak Türkiye'ye büyüklerdeki ilk Avrupa şampiyonluğunu getirdi.

Milli yüzücü **EMRE SAKÇI**, erkekler 50 metre kurbağalama kategorisinde 24.95'lik derecesiyle dünya kısa kulvar rekorunu kırdı.

Milli sporcumuz **SÜMEYYE BOYACI**, Berlin Para Swimming World Series'te 50 metre sırtüstü finallerinde altın madalya kazandı.

Milli dalışçı **ŞAHİKA ERCÜMEN**, Cumhuriyet'in 98.yılına ithafen Antalya'nın kaş ilçesinde tek nefeste paletsiz değişken ağırlıkla 100 metreye dalarak dünya rekoru kırdı.

Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı (UNDP) Türkiye tarafından "Sudaki Yaşam Savunucusu" ilan edilen sporcumuz: Şahika Encümen

Paletli yüzme milli sporcumuz **DERİN TOPARLAK**, Eylül 2021'de Kolombiya'nın Santa Marta Kentinde düzenlenen CMAS Paletli Yüzme Açık Su Dünya Şampiyonası'nda 5 bin metre su üstü yarışında dünya şampiyonu oldu.

DENİZ KAYADELEN, Polonya'da Uluslararası Buz Yüzme Derneği (IISA) tarafından düzenlenen kadınlar müsabakada dünya şampiyonu oldu. Türkiye'den şampiyonaya katılan tek kadın sporcu olan Deniz Kayadelen, aynı zamanda soğuk su dünya şampiyonluğunu kazanan Türkiye'deki ilk kadın yüzücü olmayı da başardı.

2021 Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Ödülleri

- **Bilim Kültür:** Teoman Duralı
- **Görsel Sanatlar:** Alev Ebuzziya
- **Vefa Ödülü:** Kemal Tahir
- **Sahafılık:** İbrahim Manav
- **Kaligrafi:** Etem Çalışkan
- **Edebiyat:** Gürbüz Azak
- **Sinema:** Cüneyt Arkın
- **Müzik:** İdil Biret

Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülleri sahiplerini buldu

Felsefe profesörü, biyolog, akademisyen ve düşünür Teoman Duralı, 74 yaşında hayata gözlerini yumdu (Aralık 2021).

- 26 yaşında iken "**Dünyanın En Genç Profesörü**" unvanını alan, "**Türk Einstein**" olarak adlandırılan, Moleküler Biyoloji, Kimya, Matematik, Türkçe alanlarında çalışmalar yapan: **Prof. Dr. Oktay Sinanoğlu**
- **Dünyada modern beyin ve sinir cerrahisinin kurucusu** olan ve Amerikan Cerrahlar Birliği tarafından "**Yüzyılın Beyin Cerrahisi**" olarak nitelendirilen Türk cerrah: **Gazi Yaşargil**
- **Prof. Dr. Aziz Sancar Eğitim Kampüsü Ankara'da açıldı.**
- Kovid-19 aşısını geliştiren **Dr. Özlem Türeci** ve **Prof. Dr. Uğur Şahin** ile **Prof. Dr. Katalin Kariko**, Almanya'da tıp dünyasının en önemli ödülllerinden kabul edilen "**Paul-Ehrlich ve Ludwig Darmstaedter 2022 ödülü**"nü aldı.
- Almanya Cumhurbaşkanı Steinmeier, koronavirüse karşı ilk aşığı bulan BioNTech'in kurucuları **Dr. Özlem Türeci** ve **Prof. Dr. Uğur Şahin**'e Almanya'nın en üst düzey devlet madalyası olan **Liyakat Nişanı**'nı törenle takdim etti.
- Türkiye'de ilk kez **Sıfır Atık Projesi**'ne verilen "**Küresel Amaçlar Eylem Ödülü**", **UNDP** tarafından **Emine Erdoğan**'a takdim edildi.
- **Demet Evgar**, Birleşmiş Milletler Kadın Birimi (Un Women) tarafından Türkiye'nin ilk "**Birleşmiş Milletler Kadın Birimi İyi Niyet Elçisi**" seçildi.
- Başkentte düzenlenen Eko İklim Ekonomi ve İklim Değişikliği Zirvesi fuarında **Beren Saat** ve **Kenan Doğulu** "**İklim Elçisi**" seçildi.
- **Galatasaray**'ın müsabakalarını oynadığı **Nef Stadi**, **Güneş Enerjisiyle Çalışan En Güçlü Stadyum** unvanıyla Guinness Rekorlar Kitabı'na girdi.

2021 **58. Antalya Altın Portakal Film Festivali** en iyi film, en iyi senaryo, en iyi kurgu: **Okul Tıraşı** (Filmin Yönetmeni: **Ferit Karahan**)

Bingöl'de görev yapan sınıf öğretmeni **Baran Tigan**, Kovid-19 salgını sürecinde Türkiye'nin farklı bölgelerindeki 3 bin öğretmene çevrim içi aktardığı birikimi ve tecrübeleri ile **Microsoft'un "Yılın En Başarılı Kadın Eğitimcisi ödülü"**ne layık görüldü.

Asya'nın Nobeli **Gusi Barış Ödülünü** alan ilk Türk kadın **Prof. Dr. Elif Vatanoglu Lutz** oldu.

2021 Avrupa Film Ödülleri'nde "en iyi film" ödülüne Srebrenitsa Katliamını anlatan TRT ortak yapımı "Quo Vadis, Aida?" layık görüldü. Film ayrıca "en iyi yönetmen" ve "en iyi kadın oyuncu" dalında ödülünü kazandı. Böylece 3 dalda ödül aldı.

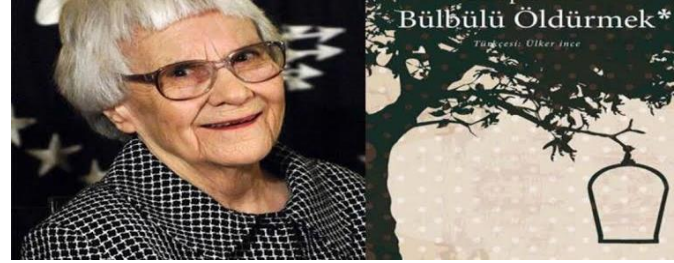
Srebrenitsa Katliamı (11.07.1995): 1991-1995 Yugoslavya İç Savaşı'nda (Hırvatistan ve Bosna), Sırp Cumhuriyeti Ordusu'nun Srebrenitsa'ya karşı giriştiği ve binlerce Bosnalının, General Ratko Mladić komutasındaki ordu tarafından ağır silahlarla öldürülmesi.

Mavi Kelebek: Boşnakların gömüldüğü toplu mezarlar çok derin kazılıp üzerleri yeşillendirildiği için bulunmaları çok zor olmuştur. Toplu mezarların olduğu yerlerde misk otundaki artışlar mavi kelebeklerin sayısını da artırmıştır. Bu durum dikkat çekince bölgede kazılar yapılmış ve toplu mezarlara ulaşılmıştır.

AIDS'e neden olan **HIV virüsünün keşfi**yle 2008'de Nobel Tıp Ödülü'ne layık görülen Fransız virolog **Luc Montagnier** 89 yaşında hayatını kaybetti.

New York Times'ın 67 ülkeden ankete katılan okurların oylarıyla belirlediği "125 yılın en iyi kitapları" listesinde ilk sırayı **Harper Lee**'nin efsane romanı "**Bülbülü Öldürmek**" aldı.

Güney Afrikalı İnsan Hakları Savunucusu Desmond Tutu 90 yaşında hayata veda etti. Tutu, Apartheid rejimine karşı mücadelesi nedeniyle 1984'te Nobel Barış Ödülü'ne layık görülmüştü (Aralık 2021).

Jon Batiste 2022 **Grammy Ödülleri**'ne damga vurdu. Yılın albümü, en iyi klip, görsel medya için en iyi film müziği, en iyi Amerikan folk performansı, en iyi Amerikan folk şarkısı ödülleri alarak gecenin öne çıkan ismi oldu.

FIFA 2021 yılının **En İyi Kadın Futbolcusu** ödülünü **Alexia Putellas** kazandı. Putellas, ödülü kazanan ilk İspanyol olmasıyla tarihe geçti. FIFA 2021 yılının **En İyi Erkek Futbolcusu** ödülünü **Robert Lewandowski** kazandı.

TMOK 2021 TÜRKİYE FAİR PLAY ÖDÜLLERİ KAZANANLARI

Sportif Fair Play Kariyer Dahı Büyük Ödül

Mete Gazoz
Olimpiyat Şampiyonu Milli Okçu

Sportif Fair Play Kariyer Dahı Şeref Diploması

Eda Erdem Dünder
Fenerbahçe ve Kadın Voleybol Milli Takım Kaptanı

Sportif Fair Play Kariyer Dahı Şeref Diploması

Zafer Akyol
TRT Spikeri

Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi
2021 Toplumsal Fair Play Ödülü
Özlem Türeci ve Uğur Şahin
Biontech'in Kurucuları

Boğazın Boğası: Sinan Şamil Şam

2022-94. AKADEMİ (OSCAR) ÖDÜLLERİ

- **En iyi film:** Coda **En iyi uyarlama senaryo:** Coda
- **En iyi yönetmen:** Jane Campion
(The Power Of The Dog-Köpeğin Pençesi filmi)
- **En iyi kadın oyuncu:** Jessie Chastain
(The Eyes Of Tammy Faye)
- **En iyi erkek oyuncu:** Will Smith
(King Richard-Yükselen Şampiyonlar filmi)
- **En iyi yardımcı kadın oyuncu:** Ariana Debose
- **En iyi yardımcı erkek oyuncu:** Troy Kotsur (Coda)
- **Yabancı dilde en iyi film:** Drive My Car
(En iyi uluslararası film ödülü: Drive My Car)
- **En iyi özgün senaryo:** Belfast
- **En iyi belgesel:** Summer Of Soul
- **En iyi animasyon:** Encanto
- **En iyi sinematografi, görsel efekt, film montajı, film müziği, yapım tasarımı, film kurgusu:** Dune

NOBEL ÖDÜLLERİ

Nobel ödülleri İsveç'te verilir.

Nobel Edebiyat Ödülü ise Norveç'te verilir.

- 50 yıl sonra Nobel arşivlerinde Türk edebiyatının en önemli şairlerinden **Fazıl Hüsni Dağlarca'nın** 1971'de **Nobel Edebiyat Ödülü'ne** aday olduğu ortaya çıktı. Dağlarca'nın adaylığından 35 yıl sonra Orhan Pamuk ödülü alan ilk Türk olmuşt.
- 1973 Nobel Edebiyat Ödülü Adayı: Yaşar Kemal
- 2002 Nobel Edebiyat Ödülü Adayı: Leyla Erbil (Türkiye'nin ilk kadın Nobel Ödülü aday)
- 2006 Nobel Edebiyat Ödülü alan: Orhan Pamuk (ilk ödül alan)
- 2015 Nobel Kimya Ödülü alan: Aziz Sancar
- Nobel Edebiyat Ödülünü kabul etmeyen tek yazar: Jean Paul Sartre
- 2021 Nobel Edebiyat Ödülü: **Abdulrazak Gurnah**
Gurnah'ın Nobel'i "Kültürler ve kıtalar arasındaki körfezde sömürcülüğün etkilerine ve mültecinin kaderine nüfuz etmesinden dolayı aldığı" ifade edildi.
- 2021 Nobel Barış Ödülü:
Filipinli Gazeteci **Maria Ressa**
Rus Gazeteci **Dmitry Muratov**

94. Oscar Ödülleri

Oscar Ödülleri olarak da bilinen ve sinema dünyasının en prestijli ödüllerinden olan 94. Akademi Ödülleri sahiplerini buldu

En İyi Film "CODA"

En İyi Yönetmen JANE CAMPION
"THE POWER OF THE DOG"

En İyi Kadın Oyuncu JESSICA CHASTAIN
"THE EYES OF TAMMY FAYE"

En İyi Erkek Oyuncu WILL SMITH
"KING RICHARD"

En İyi Yardımcı Kadın Oyuncu ARIANA DEBOSE
"WEST SIDE STORY"

En İyi Yardımcı Erkek Oyuncu TROY KOTSUR
"CODA"

Yabancı Dilde En İyi Film "DRIVE MY CAR"

En İyi Özgün Senaryo "BELFAST"

En İyi Belgesel "SUMMER OF SOUL"

En İyi Animasyon Filmi "ENCANTO"

"DUNE"

En İyi Sinematografi
En İyi Görsel Efekt
En İyi Film Montajı
En İyi Film Müziği
En İyi Yapım Tasarımı

28.03.2022

Yabancı dilde en iyi film dalında Türkiye'nin 94. Oscar adayı Bağlılık Hasan filmi idi.
Yönetmen: Semih Kaplanoğlu

2021 Nobel Ödülleri sahiplerini buldu

NOBEL BARİŞ ÖDÜLÜ
Bir tarafında **Alfred Nobel**, diğer tarafında **kardeşlik bağını temsil eden üç erkek figürü** var

İLK NOBEL ÖDÜLLERİ 1901'DE DAĞITILDI

Madalyada Latince "Pro pace et fraternitate gentium" ifadesi yer alıyor ("İnsanlığın barışı ve kardeşliği için")

NOBEL BARİŞ ÖDÜLÜ
Maria Ressa
Filipinler merkezli haber portalı Rappler'in kurucu ortağı ve CEO'su olarak görev yapıyor

Dmitry Muratov
Rusya'da yayın yapan Novaya Gazeta Genel Yayın Yönetmeni

"Demokrasi ve ifade özgürlüğüne verdikleri hizmetten" dolayı ödüle layık görüldükleri bildirildi

DİĞER NOBEL ÖDÜLLERİNİ KAZANAN İSİMLER

NOBEL TIP ÖDÜLÜ
David Julius (ABD'li fizyolog)
Ardem Patapoutian (ABD'li moleküler biyolog ve sinirbilimci)

NOBEL KİMYA ÖDÜLÜ
Benjamin List (Alman kimyager)
David W.C. MacMillan (Amerikalı kimyager)

"Isı ve temas reseptörlerini keşiflerinden" ötürü ödüle kazandılar

NOBEL EDEBİYAT ÖDÜLÜ
Abdulrazak Gurnah (Zanzibar kökenli romancı)

"Kültürler ve kıtalar arasındaki uçurumda sömürcülüğün etkilerine ve mültecilerin kaderine kesin ve merhametli şekilde nüfuz etmesi" nedeniyle ödüle layık görüldüğü belirtildi

NOBEL FİZİK ÖDÜLÜ
Syukuro Manabe (Japon meteorolog ve klimatolog)
Klaus Hasselmann (Alman oşinograf ve iklim modelleyicisi)
Giorgio Parisi (İtalyan teorik fizikçi)

Manabe ve Hasselmann: "Karmaşık sistemlerin kavranmasına ezber bozan katkı sundukları" için, Parisi ise "Fiziksel sistemlerde dalgalanmalar ve düzensizliğin etkileşimini keşfinden" ötürü ödüle layık görüldü

NOBEL EKONOMİ ÖDÜLÜ
David Card (Kanada)
Joshua D. Angrist
Guido W. Imbens

Çalışmalarıyla "ampirik araştırmayı kökten değiştiren" katkılarından dolayı verildi

02.10.2021

CUMHURBAŞKANLIĞI KABİNESİ

CB Yardımcısı: Fuat Oktay
Adalet Bakanı: Bekir Bozdağ
Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı: Derya Yanık
Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı: Vedat Bilgin
Çevre, Şehircilik ve İklim D: Murat Kurum
Dışişleri Bakanı: Mevlüt Çavuşoğlu
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı: Fatih Dönmez
Gençlik ve Spor Bakanı: Mehmet M.Kasapoğlu
Hazine ve Maliye Bakanı: Nureddin Nebati
İçişleri Bakanı: Süleyman Soylu
Kültür ve Turizm Bakanı: Mehmet Nuri Ersoy
Milli Eğitim Bakanı: Mahmut Özer
Milli Savunma Bakanı: Hulusi Akar
Sağlık Bakanı: Fahrettin Koca
Sanayi ve Teknoloji Bakanı: Mustafa Varank
Tarım ve Orman Bakanı: Vahit Kirişçi
Ticaret Bakanı: Mehmet Muş
Ulaştırma ve Altyapı Bakanı: Adil Karaismailoğlu

BAŞKANLAR-TÜRKİYE

TBMM: Mustafa Şentop
AYM: Zühtü Arslan
Yargıtay: Mehmet Akarca
Danıştay: Zeki Yiğit
Uyuşmazlık Mahkemesi: Muammer Topal
Sayıştay: Metin Yener
HSK: Bekir Bozdağ
TUSİAD: Orhan Turan
Merkez Bankası: Şahap Kavcıoğlu
RTÜK: Ebubekir Şahin
TÜİK: Erhan Çetinkaya
YÖK: Erol Özvar
TÜBİTAK: Hasan Mandal

- Eda Erdem TMOK sporcu komisyonu başkanı seçildi.
- Volkan Bozkır BM 75.Genel Kurul başkanlığına seçildi (2020).

CUMHURBAŞKANLIĞI FORSU

- 16 yıldız, tarihteki 16 büyük Türk imparatorluğunu, ortadaki güneş ise Türkiye Cumhuriyeti'ni simgeler.
- Büyük Hun İmparatorluğu (M.Ö. 204-M.S. 216)
 - Batı Hun İmparatorluğu (M.S. 48-216)
 - Avrupa Hun İmparatorluğu (M.S. 375-469)
 - Ak Hun İmparatorluğu (M.S. 420-552)
 - Göktürk İmparatorluğu (M.S. 552-745)
 - Avar İmparatorluğu (M.S. 565-835)
 - Hazar İmparatorluğu (M.S. 651-983)
 - Uygur Devleti (M.S. 745-1368)
 - Karahanlılar (M.S. 940-1040)
 - Gazneliler (M.S. 962-1183)
 - Büyük Selçuklu İmparatorluğu (M.S. 1040-1157)
 - Harzemşahlar (M.S. 1097-1231)
 - Altınordu Devleti (M.S. 1236-1502)
 - Büyük Timur İmparatorluğu (M.S. 1368-1501)
 - Babür İmparatorluğu (M.S. 1526-1858)
 - Osmanlı İmparatorluğu (M.S. 1299-1922)

ULUSLARARASI KURUM KURULUŞLAR

BM Genel Sekreteri: Antonio Guterres
NATO: Jens Stoltenberg
İİT Genel Sekreteri: Hüseyin İbrahim Taha (2004-2014 Ekmeleddin İhsanoğlu)
ABD Merkez Bankası (FED): Jerome Powell
Avrupa Merkez Bankası: Christine Lagarde
IMF Başkanı: Kristalina Georgieva
Dünya Bankası Başkanı: David Malpass

ULUSLARARASI KURULUŞLAR-MERKEZ

BM: New York	Avrupa Konseyi: Strasburg
NATO: Brüksel	AİHM: Strasbourg
AB: Brüksel	İKÖ: Cidde
AGİT: Viyana	TÜRKSOY: Ankara
OECD: Paris	KEİ: İstanbul
IMF: Washington	Uluslararası Adalet Divanı: Lahey
WB: Washington	
WHO: Cenevre	

TÜRKİYE'NİN KURUCUSU OLDUĞU ULUSLARARASI KURULUŞLAR

- Birleşmiş Milletler (1945)
- Avrupa Konseyi (1949)
- Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT)
- Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örg (OECD)
- Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (ECO)
- Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (KEİ)
- TÜRKSOY
- Gelişmekte Olan 7 Ülke (E-7)
- Gelişmekte Olan 8 Ülke (D-8)
- İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT)
- İslam Konferansı Teşkilatı
- İslam Kalkınma Bankası
- Avrasya Askeri Statülü Kolluk Kuvvetleri Teşkilatı (TAKM)

TÜRKİYE'NİN KURUCUSU OLMAYIP ÜYE OLDUĞU ULUSLARARASI KURULUŞLAR

- Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (NATO)
- Uluslar arası Polis Teşkilatı (INTERPOL)
- Dünya Ekonomik Forumu (WEF)
- Gelişmiş ve Gelişmekte Olan 20 Ülke (G-20)

BİRLEŞMİŞ MİLLETLER

Daimi veto hakkına sahip 5 üye:	Resmi dilleri:
Fransa	Fransızca
İngiltere,	İngilizce
Rusya	İspanyolca
Çin	Rusça
ABD	Çince
	Arapça

Merkez: New York

Genel Sekreter: Antonio Guterres

Üye sayısı: 193

En son üye olan: Güney Sudan

Ana Organları:

- Genel Kurul - Yasama
- Güvenlik Konseyi - Yürütme
- Ekonomik ve Sosyal Konsey
- Vesayet Konseyi - Faal değil
- Uluslararası Adalet Divanı - Yargı
- Genel Sekreterlik (BM Sekreteryası) - Yönetim

Bağlı Bazı Kuruluşlar

- UNESCO (Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü)
- WHO (Dünya Sağlık Örgütü)
- ILO (Uluslararası Çalışma Örgütü)
- IMF (Uluslararası Para Fonu)
- WB (Dünya Bankası)
- UNDP (Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı)
- UNFPA (Birleşmiş Milletler Nüfus Fonu)
- UNHCR (BM Mülteciler Yüksek Komiserliği)
- WFP (Dünya Gıda Programı)
- FAO (Gıda Ve Tarım Örgütü)
- UNICEF (Çocuklara Yardım Fonu)

Şanghay İşbirliği Örgütü (1996): Şangay Beşlisi: Rusya, Çin, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan. 2001 Özbekistan katıldı: Şangay İşbirliği Örgütü 2017-Pakistan ve Hindistan. 2021-İran (9 üye)

AB

- Schuman Planı ile temeli atıldı. (1950)
 - Paris Anl → Avrupa Kömür ve Çelik Topluluğu
 - Roma Anl → Avrupa Ekonomi Topluluğu
 - Avrupa Atom Enerjisi Topluluğu
 - Brüksel Anl → 3 örgüt birleşti Avrupa Topluluğu
 - Maastricht Anl → Avrupa Birliği (1992)
- Avrupa Birliği kurucu üyeleri: Fransa, İtalya, Almanya + BENELÜKS

Benelüks ülkeleri:

- Belçika
- Hollanda (Nederland)
- Lüksemburg

1985-Schengen Anlaşması ile AB'ye üye ülkeler arasında vize kaldırıldı.

Avrupa Birliğine aday ülkeler arasında Türkiye, Karadağ, Kuzey Makedonya, Sırbistan ve Arnavutluk yer alıyor.

AB son üyesi: Hırvatistan (2013)

İngiltere, Brexit ile AB'den ayrıldı.

Türkiye AB İlişkileri

- 1959 AB'ye üyelik için resmen başvurdu.
- 1963 Ankara Antlaşması
- 1973 Katma Protokolü
- 1987 Tam üyelik başvurusunda bulundu.
- 1996 Gümrük Birliğine dâhil oldu.
- 1999 Helsinki Zirvesi ile aday ülke oldu.
- 2005 Tam üyelik müzakereleri başladı.

G-7: Dünyanın en gelişmiş 7 ekonomisi. (**KAFALİ**): Kanada, ABD, Fransa, Almanya, İngiltere, Japonya, İtalya. Rusya 1998'de katılarak G-8'i oluşturdu. Ancak 2014'te Kırım'ı ilhak ettiği için dışarıda bırakıldı.

E-7: Gelişmekte olan 7 ülke. **TAMERÇABUHGELİŞ** (Zahide ile yetiş Tamer ile geliş. Lütfen bu kodlamadan sonra notları fırlatıp kaçımayalım.) **Türkiye, Meksika, Endonezya, Rusya, Çin, Brezilya, Hindistan.**

D-8: Gelişen 8 ülke. Kurucusu: Necmettin Erbakan. Merkez: İstanbul. Üyeler (**BENİM TİPİM**): **Bangladeş, Endonezya, Nijerya, İran, Malezya, Türkiye, Pakistan, Mısır.**

G-20: Gelişmiş ve gelişmekte olan 20 ülke. AB+19 ülkeden oluşmaktadır. Türkiye G-20'ye üye.

TÜRKSOY (1993): Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı: Azerbaycan, Kazakistan, Kırgızistan, Özbekistan, Türkiye, Türkmenistan.

Genel Merkez: Ankara

Türk dil ailesine ait dilleri konuşan Türk nüfusuna sahip ülkeler ve topluluklar arası uluslararası kültür örgütüdür.

TİKA: Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı 1992 yılında T.C. Dışişleri Bakanlığına bağlı olarak kuruldu. Kuruluş amacı özellikle Türk dilinin konuşulduğu ülkeler, **komşu** ülkeler ve gelişmekte olan ülkelerle ekonomik, sosyal, kültürel iş birliği oluşturmaktadır.

TAKM: Avrasya Askeri Statülü Kolluk Kuvveti Teşkilatı. 2013.

Türkiye, Azerbaycan, Kırgızistan, Moğolistan. Merkez: Ankara

GÜNCEL-KÜLTÜREL BİLGİLER

Gezegenlerin Güneş'e olan uzaklıkları sıralaması: **Merkür, Venüs, Dünya, Mars, Jüpiter, Satürn, Uranüs, Neptün.**

Kodlama: **Meraklı Vedat Dünkü Maçta Jaleye Sordu Umut Nasıldı?**

- Güneş'e en yakın gezegen: **Merkür**
- Güneşe en uzak gezegen: **Neptün**
- Dünya'ya en yakın gezegen: **Venüs (Zühre, Çoban Yıldızı)**

Antik Dünyanın 7 Harikası (Eski)

- Keops Piramidi-Mısır
- Babilin Asma Bahçeleri-Irak
- Zeus Heykeli-Yunanistan
- Rodos Heykeli-Yunanistan
- İskenderiye Feneri-Mısır
- Halikarnas Mozaesi-Türkiye (Bodrum/Muğla)
- Artemis Tapınağı-Türkiye (Efes-Selçuk/İzmir)
- Günümüze kadar ulaşan tek eser: **Keops Piramidi**

Modern Dünyanın 7 Harikası (Yeni)

- Machu Picchu-Peru
- Chichen Itza-Meksika
- Kurtarıcı İsa Heykeli-Brezilya
- Çin Seddi-Çin
- Petra Antik Kenti-Ürdün
- Kolezyum-İtalya
- Tac Mahal-Hindistan

- Türkiye'nin ilk yerli otomobili: **Devrim**
- Tarım için toprak kiraladığımız ülke: **Sudan**
- İstiklal Marşı'nın yayımlandığı ilk gazete: **Hakimiyet-i Milliye**
- 11.Kalkınma Planı: **2019-2023**
- Roketsan tarafından geliştirilen Türkiye'nin yeni nesil seyir füzesi: **Çakır**
- **Elon Musk**, yılın kişisi seçildi (TIME-2021).

- 7 Nisan **Dünya Sağlık Günü**
- 10 Aralık **İnsan Hakları Günü**
- CB ve başbakanı kadın olan tek ülke: **Estonya**
- Sanayi Bakanlığının yaptığı araştırmada **Şişli** Türkiye'de en gelişmiş ilçe oldu.
- MTA'nın **Elâzığ**'da yapılan saha çalışmalarında Cumhuriyet tarihinin en büyük maden rezervi bulundu (Mart 2022).
- 2021 yılında Türkiye'de en çok ziyaret edilen müze "**Konya Mevlana Müzesi**" oldu.
- Seçim mevzuatında değişiklik öngören kritik kanun teklifi, TBMM Genel Kurulu'nda kabul edilerek yasalaştı. Seçim barajı **%7**'ye indirildi.
- **Dr. Mehmet Öz**, ABD'deki Hollywood Şöhret Yolu'na ismi yazılan ilk Türk oldu (2021).
- Aksaray'ın Güzelyurt ilçesindeki **İhlara vadisi** "Kesin Korunacak Hassas Alan" ilan edildi.
- Pandemi nedeniyle 2021'de düzenlenen EURO 2020 Futbol Şampiyonası'nı kazanan ülke: **İtalya**
- Donald Trump döneminde **Paris İklim Anlaşması**'ndan çekilen ABD, Joe Biden döneminde anlaşmaya geri döndü. **Paris İklim Anlaşması**: BM iklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi kapsamında, iklim değişikliğinin azaltılması, adaptasyonu ve finansmanı hakkında 2015 yılında imzalanan 2016 yılında yürürlüğe giren anlaşma.
- Bugüne kadar sadece balık türü olarak İnci Kefalinin yaşadığı düşünülen Van Gölü'nde ikinci balık türü tescillendi: **Küçük Mercan Balığı**
- Enez Ayasofya'sı olarak bilinen Edirne'deki tarihi **Enez Fatih Cami** 56 yıl sonra ibadete açılıyor.
- Albert Einstein'ın **$E=mc^2$** formülünü içeren mektubu 1,2 milyon dolara satıldı.
- 2022 yılında Ukrayna ile Rusya arasında savaşa neden olan olaya verilen isim: **Donbas Krizi**

- UNESCO Dünya Miras Listesi'nde bulunan Şanlıurfa'daki **Göbeklitepe**, Avrupa Megalitik Kültür Rotası'na dahil edildi.
- Türkiye'nin ilk sakin şehri: **Seferihisar (İzmir)**
- Türkiye'nin son sakin şehri: **Kemaliye (Erzincan)**
- İlk milli parkımız: **Yozgat Çamlığı Milli Parkı**
- Son milli park: **Abant Gölü Milli Parkı**
- Uluslararası Astronomi Birliği (IAV) tarafından isim hakkı Türkiye'ye verilen "WASP-52" kodlu yıldız: **Anadolu**. Yörüngesindeki "WASP-52-B" kodlu ötegezegen: **Göktürk**
- Ocak 2021'de 98 milyon yıllık dinazor fosili **Arjantin**'de bulundu.
- 12 Eylül 1982 darbesi ardından Turgut Özal tarafından kurulan 6 Kasım 1983'teki genel seçimleri kazanan ve 1983-1991 yılları arasında iktidarda kalan siyasi parti: **Anavatan Partisi**
- **Postmodern Darbe** (28 Şubat Süreci): 1997 MGK görüşmeleri sonrası TSK, internet sitesinde bir açıklama yayınladı. Başbakan Necmettin Erbakan istifa etti ve refah-yol hükümeti dağıldı.
- 2021 yılında vefat eden "Diriliş Şairi" olarak bilinen şairimiz: **Sezai Karakoç**
- 2020 yılında covid-19 nedeniyle hayatını kaybeden ve "Yoksulların Doktoru" olarak da bilinen doktorumuz: **Murat Dilmener**
- Çanakkale 1915, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın katıldığı törenle 18 Mart 2022 tarihinde hizmete açıldı. **1915 Çanakkale Köprüsü**, 2023 metrelik orta açıklığıyla "Dünyanın En Uzun Asma Köprüsü" unvanını da elde etti. Japonya'nın Akashi Kaikyo köprüsünü geride bıraktı.
- 2022 Nato Liderler Zirvesi **Brüksel**'de yapıldı.
- Azerbaycan'ın işgalden kurtardığı Dağlık Karabağ'da bulunan **Şuşa** şehrindeki caddelerden birine Atatürk'ün ismi verildi.

- **2023 Akdeniz Kick Boks Şampiyonası Türkiye'de** düzenlenecek.

Konyaspor'un futbolcusu **Ahmet Çalık**, trafik kazasında hayatını kaybetti (Ocak 2022). Türkiye Futbol Federasyonu Yönetim Kurulu, 2021-2022 Spor Toto Süper Lig'e **Ahmet Çalık Sezonu** ismini verdi.

İstanbul'da düzenlenen Dünya Kadınlar **Boks** Şampiyonası'nda:

- 48 kiloda **Ayşe Çağırır**
- 50 kiloda **Buse Naz Çakıroğlu**
- 54 kiloda **Hatice Akbaş**
- 66 kiloda **Busenaz Sürmeneli**
- +81 kiloda **Şennur Demir** dünya şampiyonu oldu.

Yunanistan'daki Dünya Gençler **Halter** Şampiyonası'nda kadınlar 81 kiloda yarışan milli sporcu **Dilara Narin** 2 altın, 1 gümüş madalya kazanarak dünya şampiyonu oldu.

Milli halterci **Şaziye Erdoğan**, Arnavutluk'ta düzenlenen Avrupa **Halter** Şampiyonası'nda 3 altın madalya kazanarak Avrupa şampiyonu oldu.

Milli tenisçi **İpek Öz**, İsveç'te düzenlenen Bastad Turnuvası'nda tek kadınlarda şampiyon oldu.

- **Sümeyye Boyacı**, Portekiz'de düzenlenen Para **Yüzme** Dünya Şampiyonası'nda altın madalya kazandı. **Sevilay Öztürk** ise ikinci oldu.
- Süper Lig'de 2021-2022 sezonunun şampiyonu **Trabzonspor** oldu.
- UEFA Şampiyonlar Ligi 2021-2022 sezonu şampiyonu: **Real Madrid**
- **Anadolu Efes Basketbol Takımı**, Turkish Airlines EuroLeague'in final karşılaşmasında Real Madrid'i mağlup ederek **2021-2022 EuroLeague** sezonunun şampiyonu oldu.
- Roma 2022 **Taekwondo** Grand Prix'de erkekler 68 kiloda ülkemizi temsil eden **Hakan Rençber** İsveçli rakibini yenip altın madalya kazanarak **grand prix altın madalyası kazanan ilk erkek taekwondocumuz** oldu.
- Roma 2022 **Taekwondo** Grand Prix'de erkekler +80 kiloda ülkemizi temsil eden **Emre Kutalmış Ateşli** altın madalya kazandı.

Akdeniz Oyunları:

- 1951 - İskenderiye/Mısır (ilk)
- 1971 - İzmir
- 2013 - Mersin
- 2022 - Oran/Cezayir

- Avrupa Okçuluk Şampiyonası'nda **Gülnaz Büşranur Coşkun** Avrupa şampiyonu oldu.
- **Ferhat Arıcan**, Katar'daki Dünya Kupası'nda paralel bar finalinde altın madalya kazandı.
- İngiltere'de 'altın oran' göz önünde bulundurularak yapılan bir araştırmada, **Topkapı Sarayı** dünyanın en güzel sarayı seçildi (2021).
- İsveçli yönetmen Ruben Östlund'un TRT ortak yapımı filmi **Hüzün Üçgeni** (Triangle of Sadness), **75. Cannes Film Festivali'nde Altın Palmiye'nin** sahibi oldu.
- Besteci **Hakan Halit Turgay**'ın, Dünyanın 7 Harikası arasında kabul edilen Bodrum'daki **Halikarnas Mozolesi'**ne atıfla bestelediği **Ege Fısıltıları** eseri, ABD ve İngiltere'deki yarışmalarda birinci oldu.
- İtalya'da düzenlenen **Eurovision** Şarkı Yarışması'nı **Stefania** adlı şarkısıyla **Ukrayna'yı** temsil eden **Kaluş Orkestra** grubu kazandı.
- Şanlıurfa'da 12 bin yıllık geçmişle 'tarihin sıfır noktası' olarak nitelendirilen **Göbeklitepe**'den bir eserin kopyası New York'taki BM Genel Merkezi'nde sergilenecek.
- Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın imzasıyla her yıl **5 Haziran** tarihinin bulunduğu hafta **Türkiye Çevre Haftası** olarak kutlanacak.
- **İzmir**, Dünya Turizm Kentleri Federasyonu'na üye olarak Türkiye'den kabul edilen ilk şehir oldu ve **dünya turizm kentleri** arasındaki yerini aldı.
- Azerbaycan'ın **Şamahı kenti 2023 yılı Türk Dünyası Turizm Başkenti** seçildi.
- Şanlıurfa, İslam İşbirliği Teşkilatı tarafından "**2023 Turizm Kenti**" seçildi.
- Türkiye'nin **deniz üzerine dolgu yapılarak** inşa edilen ikinci havalimanı **Rize-Artvin Havalimanı** hizmete açıldı. (İlk **Ordu-Giresun**)

- Türkiye'nin **dördüncü** sondaj gemisinin adı **Abdülhamid Han** oldu. **1.Fatih 2.Yavuz 3.Kanuni**
- Türkiye'nin **sismik araştırma gemileri: Barbaros Hayreddin Paşa, MTA Oruç Reis**
- Türkiye'nin **ilk milli istihbarat gemisi: TCG Ufuk**
- Türkiye'nin **ilk yerli ve milli baz istasyonu: ULAK**
- Türk Havacılık ve Uzay Sanayii, geçtiğimiz yıl **Filipin** Hava Kuvvetleri ile imzaladığı **T129 ATAK** Helikopteri ihracatında ilk teslimatı gerçekleştirdi.
- Van Gölü **Akdamar Adası**, ilk kez **Badem Çiçeği Festivali'**ne ev sahipliği yapacak.
- Kırım Tatar milli lideri, Ukrayna Milletvekili **Mustafa Abdülcemil Kırımoğlu**, Polonya tarafından **Nobel Barış Ödülü'ne aday** gösterildi.
- **Oran'da** düzenlenen **2022 Akdeniz Oyunları'nda** yüzmede kadınlar 200 m kurbağalama finalinde milli **yüzücümüz Viktoria Zeynep Güneş** altın madalya kazandı.
- **Oran'da** düzenlenen **Akdeniz Oyunları'nda** milli **taekwondocumuz Hatice Kübra İlgün** 57 kg finalinde altın madalya kazandı.
- **Oran'da** düzenlenen **Akdeniz Oyunları'nda boksta** altın madalyalar: **Busenaz Sürmeneli, Hatice Akbaş, Batuhan Çiftçi**
- **İlk yerli solunum cihazımız: Sahra**
- **TURKOVAC** geliştiren: **Aykut Özdamendeli**
- Bilim insanları ilk kez **Ay'dan toplanan toprakta bitki yetiştirdi** (farekulağı teresi)
- Tarım ve Orman Bakanı Kirişçi, Türkiye'de en son 1974 yılında rastlanılan ve neslinin tükendiği düşünülen **Anadolu Leoparı'nın tekrar görülmeye başladığını** ifade etti.
- **Türkiye'nin ilk ticari uydusu Plan-S**, Falcon-9 roketiyle uzaya fırlatıldı.
- **Türkiye'nin ilk cep uydusu Grizu-263A**, Falcon-9 roketiyle uzaya fırlatıldı.

- Arjantinli futbolcu **Diego Armando Maradona** Kasım 2020'de vefat etti. 1986 Dünya Kupası'nın çeyrek finalinde İngiltere'ye iki gol attığı **Tanrı'nın eli** olarak da bilinen golü attığı forması, 7.1 milyon sterlin karşılığında satılarak **spor tarihinin en pahalı koleksiyon ürünü** olarak kayıtlara geçti.
- 2022 yılında profesyonel futbol tarihinde **en çok gol atan futbolcu** unvanını alan kişi: **Robert Lewandowski**
- Devlet sanatçısı unvanını alan ve ilk Türk operasının da bestecisi olan sanatçı: **Adnan Saygun**
- Ölüm Şairi: **Cahit Sıtkı Tarancı**
- Fikrimin İnce Gülü eseri: **Adalet Ağaoğlu**
- TÜİK Yaşam Memnuniyeti Araştırması 2021 **Türkiye'nin en mutlu illeri: Isparta ve Bolu**
- 2022 yılına kadar nükleer santrallerini kapatma kararı alan ülke: **Almanya**
- NASA'nın dünyanın en büyük ve en gelişmiş uzay teleskobu **James Webb'i** uzaya fırlattığı bildirildi.
- Kasım 2021'de bulunan **1800 yıllık olduğu iddia edilen demir maske Karabük'te Hadrianaupolis Antik Kenti'nde** bulundu.
- Tarihin, çevresel ve kültürel değerlerin korunarak gelecek nesillere aktarılması için yürütülen çalışmalar kapsamında yeri değiştirilen **Eyyubi (Kızlar) Camisi'nin** bulunduğu **Hasankeyf, Batman'dadır**.
- Dünya Sağlık Örgütü başkanı: **Tedros Adhanom**
- Birleşik Arap Emirlikleri, 2023'te düzenlenecek **28.BM İklim Değişikliği Konferansı COP28'e** ev sahipliği yapacağını duyurdu.
- Türkiye'de ilk internet bağlantısı: **ODTÜ**
- Türkiye'de ilk televizyon yayını: **İTÜ**
- Avrupa'nın en büyük Tropikal kelebek bahçesi: **Konya'da**.
- Dünyanın ikizi olarak bilinen gezegen: **Venüs**

• ABD’de yaşayan göz hastalıkları uzmanı **Prof Dr. Levent Akduman**, ileri derecede görme sorunu olan Amerikalı hastası için **implant tasarlayarak görme kaybını engelledi.**

• **Tiktok fakültesi açan ilk ülke: Ukrayna**

• **Karadeniz’e kıyısı olan ülkeler: Bulgaristan, Gürcistan, Romanya, Rusya, Türkiye, Ukrayna**

Tablolar

İnci Küpeli Kız: Johannes Vermeer

Guernica: Pablo Picasso

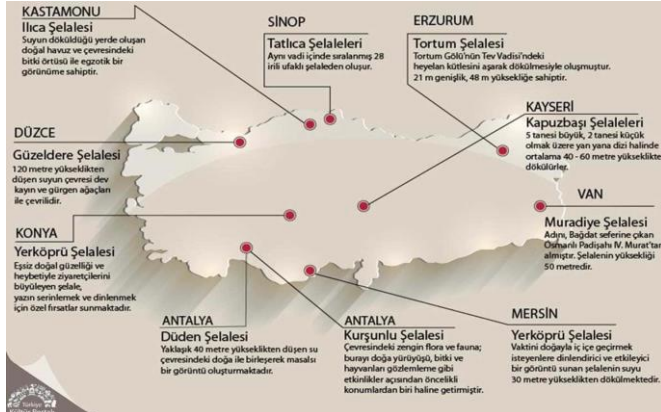
Çığlık: Edvard Munch

Mona Lisa: Leonardo Da Vinci

Son Akşam Yemeği: Leonardo Da Vinci

Belleğin Azmi: Salvador Dali

Turizm

Perge Antik Kenti: Antalya

Patara Antik Kenti: Antalya

Termessos Antik Kenti: Antalya

Aspendos Antik Kenti: Antalya

Side Antik Kenti: Antalya

Sagalassos Antik Kenti: Burdur

Dara Antik Kenti: Mardin

Efes Antik Kenti: İzmir

Afrodisias Antik Kenti: Aydın

Hierapolis Antik Kenti: Denizli

Troya Antik Kenti: Çanakkale

Assos Antik Kenti: Çanakkale

Hattuşa Antik Kenti: Çorum

Hadrianaupolis Antik Kenti: Karabük

Arslanentepe Höyüğü: Malatya

Son ilan edilen UNESCO alanı: Arslantepe Höyüğü

Cennet Cehennem Obruqları: Mersin

Karain Mağarası: Antalya

Damlataş Mağarası: Antalya

İnsuyu Mağarası: Burdur

Turizme açılan ilk mağara: İnsuyu Mağarası

Muradiye Şelaleleri: Van

Düden Şelalesi: Antalya

Kurşunlu Şelalesi: Antalya

Kapuzbaşı Şelalesi: Kayseri

Tatlıca Şelaleleri: Sinop

Ilıca Şelalesi: Kastamonu

Tortum Şelalesi: Erzurum

Saint Pierre Kilisesi Anıt Müzesi: Hatay

Sümela Manastırı: Trabzon

İhlara Vadisi: Aksaray

Hatilla Vadisi: Artvin

Divriği Ulu Camii ve Darüşşifası: Sivas

Taş Köprü: Adana

İshak Paşa Sarayı: Ağrı

Zeugma Mozaik Müzesi: Gaziantep

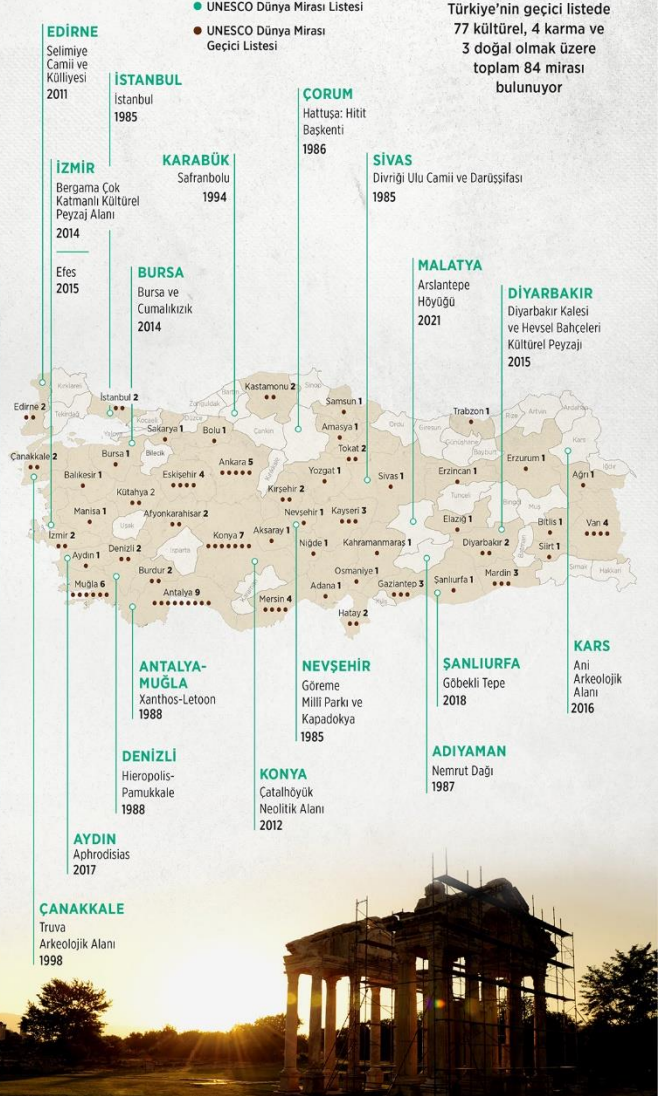
Nemrut Dağı Heykelleri: Adıyaman

Türkiye'nin Dünya Mirasları

Türkiye'nin UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde 17'si kültürel, 2'si karma olmak üzere 19 miras alanı bulunuyor

Türkiye'nin geçici listede 77 kültürel, 4 karma ve 3 doğal olmak üzere toplam 84 mirası bulunuyor

Kuş Dili olarak da bilinen Işık Dili UNESCO Acil Koruma Gerektiren Somut Olmayan Kültürel Miras Listesi'ne alındı.

Tosun Paşa, En Büyük Şaban, Şendul Şaban gibi filmler ile tanınan ve Şubat 2022 tarihinde hayatını kaybeden sinema sanatçısı: **AYTEN ERMAN**

Hayat Bilgisi dizisinde canlandırdığı Fidan Hoca karakteri ile akıllarda yer edinen **AKREP NALAN** lakaplı sanatçı **FÜSUN NALAN AÇIN** hayatını kaybetti.

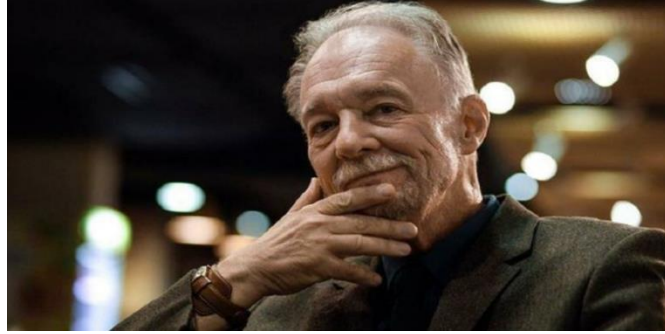
Yeşilçam'ın usta oyuncusu **FATMA GİRİK** İstanbul'da hayatını kaybetti.

Türk sinemasının usta ismi **CÜNEYT ARKIN** hayatını kaybetti.

2021 Aralık ayında hayata gözlerini yuman, özellikle biyoloji felsefesi üzerine yaptığı çalışmalarla tanınan felsefe profesörü, biyolog ve akademisyen: **TEOMAN DURALI** (2021 CB Kültür Sanat-bilim kültür ödülü)

Diriliş Şairi **SEZAI KARAKOÇ**, İstanbul'da hayatını kaybetti.

2021 yılında hayatını kaybeden “İçimizdeki Çocuk ve Geliştiren Anne Baba” gibi kitapların yazarı: **DOĞAN CÜCELOĞLU**

Tiyatronun usta isimlerinden **RASİM ÖZTEKİN** yaşamını yitirdi.

2016 yılında Kel Hasan Efendi'nin kavuğu Ferhan Şensoy tarafından kendisine devredilmiştir. 2020'de ise kendisi Şevket Çoruh'a devretmiştir.

Tom ve Jerry, Temel Reis gibi çizgi filmlerin yaratıcısı olan ve 2020'de hayatını kaybeden Oscarlı sanatçı: **GENE DEITCH**

